

De geschiedenis van het sociale werk

Eerste Vlaamse canon zoekt middelen

Wetenschap Het Vlaams-Nederlands Huis deBuren in Brussel wakkerde met zijn recente lezingen de discussie over de canon aan. De behoefte aan een canon werd de voorbije jaren vooral in Nederland gevoeld. In Vlaanderen is die discussie minder acuut. **Tekst Eric Bracke | Illustratie Ief Claessen**

Onze noorderburen vonden van zichzelf dat ze de belangrijke ijkpunten uit de literatuur, kunst, geschiedenis en wetenschappen onvoldoende kenden. Tal van commissies hebben lijstjes gemaakt die de burgers, zowel nieuwkomers als autochtonen, een houvast moeten bieden. In Vlaanderen werd alleen door de sociale sector een aanzet tot canonvorming gegeven. Die aandacht voor de geschiedenis van het sociale werk is enigszins verbazend. Zoals de Vlaming Jan Steyaert in het Nederlandse vakblad *SoziO* vaststelt, wordt internationaal zelden achteruit gekeken in het sociaal werk. “Een cursus over de geschiedenis van sociaal werk wordt vrijwel nergens aangeboden, laat staan een volledige master”, schrijft Steyaert, lector bij Fontys Hogescholen in Eindhoven.

Toch heeft ook de sociale sector volgens hem behoefte aan historische kennis. In *Kijken in de spiegel van het verleden* (1951), een boek dat deel uitmaakt van de Nederlandse canon sociaal werk, citeert Marie Kamphuis in dat verband de Spaanse filosoof José Ortega y Gasset: “Men ziet van de toekomst ongeveer evenveel als het inzicht in het verleden reikt.” Kamphuis’ klassieker heeft vorig jaar een vervolg gekregen met het *Basisboek geschiedenis Sociaal Werk in Nederland* van Maarten van der Linde. In Vlaanderen is het wachten op het eerste historische overzicht van het sociaal werk. Voorlopig moeten we het stellen met het geschiedkundige hoofdstuk dat Wim Verzelen, lector aan de Karel de Grote Hogeschool in Antwerpen, heeft opgenomen in zijn boek *Sociaal werk: in- en uitzichten* (2005). Een canon sociaal werk bestaat intussen wel, en dat hebben we niet toevallig te danken aan Steyaert en Verzelen. Samen met de Nederlandse journalist Jos van der Lans maakten ze zowel een canon sociaal werk voor Nederland als één voor Vlaanderen, met telkens 35 digitale vensters. Tussen beide versies bestaan overlappingsen, zoals het Tweede Concilie van Tours (557) en de humanist Juan Luis Vives. Ook het boek *Wie is van hout* (1971) van de Nederlander Jan Foudraine heeft in Vlaanderen en Nederland het denken over de psychiatrie beïnvloed, zij het niet in dezelfde mate. De impact van Herman Deleek en zijn mattheuseffect is dan weer vooral een Vlaamse aangelegenheid. Door het gebrek aan middelen staat de canon nog niet helemaal op punt. De auteurs willen graag naar een evenwichtig overzicht van de geschiedenis van het sociaal werk met 50 vensters.

► www.canonsociaalwerk.be, www.canonsociaalwerk.nl
► Reacties welkom op www.weliswaar.be/forum